

Pháp luật và phát triển

MPP3-L3

Ôn tập: Pháp luật là gì?

TT 06/12/2010: Quyền giám sát của nhân dân

Nội dung

- Những cách nhìn nhận về vai trò của pháp luật đối với phát triển
- Thảo luận bài đọc Fukuyama 2

Nhìn nhận vĩ mô

- Marx: Nhà nước và pháp luật tương ứng với chế độ sở hữu về tư liệu sản xuất
- Weber: Nhà nước và pháp luật hiệu quả => làm cho can thiệp của nhà nước vào đời sống kinh tế trở nên dự báo trước được => hạn chế cai trị tùy tiện => bảo đảm tự do sở hữu, tự do kế ược và tiệm cận công lý

Đặc trưng của “pháp luật hiệu quả”

- Có tính khái quát cao
- Có khả năng áp dụng chung
- Có hiệu lực bắt buộc phải tuân thủ đối với mọi chủ thể
- Có hệ thống công chức chuyên nghiệp và quan liêu thừa hành

Du nhập pháp luật Phương Tây vào Đông Á

- 1889 HP quân chủ lập hiến Nhật Bản, du nhập dân luật và thương luật Phương Tây
- Ảnh hưởng của dân luật ở Hàn Quốc và Đài Loan
- Trung Quốc 1925 => BLDS 5 quyển 1931
- Tình trạng du nhập pháp luật ở Việt Nam thời thuộc Pháp
- Tổng quan về hai hệ thống pháp luật dân sự và án lệ

Nhìn nhận từ góc độ vi mô

- Thuyết vị lợi và luật
- Thuyết hiệu quả, cân bằng và luật
- Thuyết về chi phí giao dịch và luật
- Lý thuyết trò chơi và luật
- Hàng hóa công và luật
- Hiệu ứng mạng và luật
- Thông tin bất cân xứng và luật
- Kinh tế học thể chế và luật

Ghi chép Fukuyama2

- Lý thuyết về tổ chức:
 - Giảm chi phí giao dịch bằng “thẩm quyền”
 - Hiệu quả hơn, nếu đưa vào một tổ chức
 - Mục tiêu, nguồn lực, sự ủng hộ
- Thuyết ủy quyền
 - Tách bạch giữa sở hữu và điều hành
 - Người ủy quyền và người đại diện
 - Mục tiêu, đánh giá trách nhiệm, khả năng ủy quyền

Vấn đề: Hiệu lực và chất lượng pháp luật

- Đo lường chất lượng văn bản pháp luật dựa trên quy phạm
 - cố gắng của OECD đo lường chất lượng văn bản (regulatory quality)
 - Các tiêu chí của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2008
 - WGI từ 1996 cho đến nay
 - PAPI (nhóm của GS Đặng Ngọc Dinh)
- Đo lường qua khảo sát thể chế cạnh tranh/thay thế (nhìn nhận pháp luật như một thể chế xã hội)
 - Luật pháp như một thể chế (xây dựng, vận hành, thay đổi)
 - Luôn cạnh tranh với các thể chế khác (phi chính thức, thể chế nước ngoài)
 - Điều tra của WB, UNDP
- WJP: 16 công cụ đo lường chất lượng nền pháp quyền
 - www.worldjusticeproject.org

OECD: Các yêu cầu cho văn bản pháp luật tốt

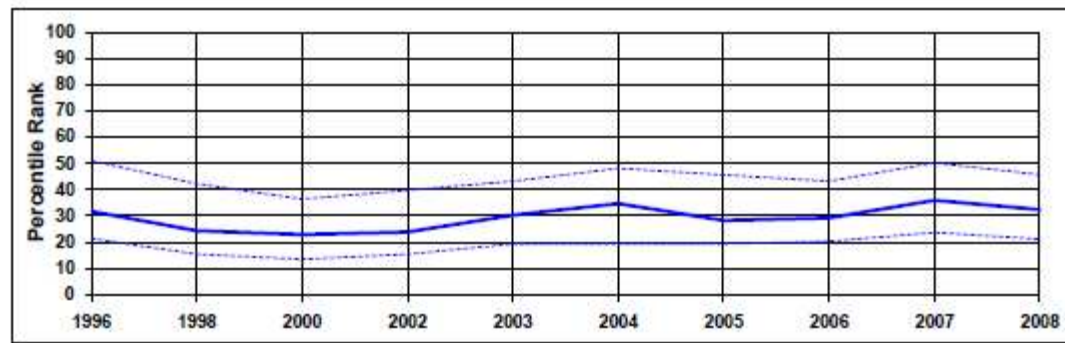
-
- Phục vụ các mục tiêu chính xác, rõ ràng đã ấn định trước;
 - Có cơ sở pháp luật, thực tiễn chắc chắn;
 - Mang lại lợi ích nhiều hơn là chi phí, có tính tới tác động phân bổ trên toàn xã hội, các yếu tố kinh tế, xã hội và môi trường;
 - Giảm thiểu chi phí và tác động lệch lạc tới thị trường;
 - Khuyến khích cạnh tranh, thông qua khuyến khích thị trường và các phương pháp tiếp cận dựa trên cơ sở mục tiêu đã định;
 - Rõ ràng, đơn giản, thiết thực đối với người sử dụng,
 - Phù hợp, tương thích với các chính sách, pháp luật khác;
 - Tương tích ở mức độ tối đa đối với các nguyên tắc về khuyến khích cạnh tranh, thương mại trong pháp luật quốc gia và các điều ước quốc tế

Governance Matters 2009

Worldwide Governance Indicators, 1996-2008

VIETNAM, 1996-2008

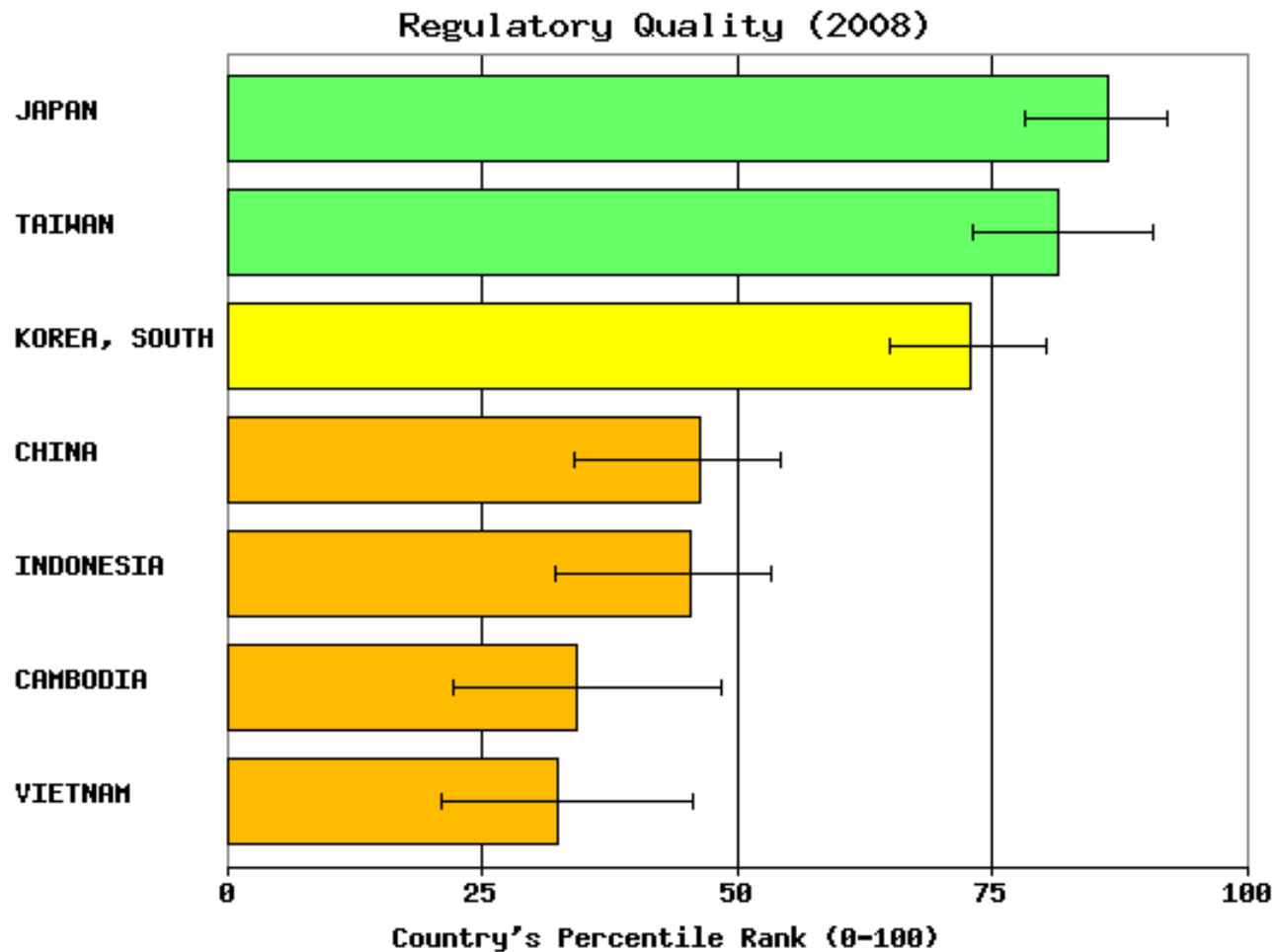
Aggregate Indicator: Regulatory Quality

Individual Indicators used to construct Regulatory Quality

Code	Source	Website	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ADB	African Development Bank Country Policy and Institutional Assessments	http://www.afdb.org	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
ASD	Asian Development Bank Country Policy and Institutional Assessments	http://www.adb.org	NP	NP	NP	NP	NP	NP	0.55	0.55	0.55	0.55
BPS	Business Enterprise Environment Survey	http://www.worldbank.org/legalgovernance	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
BTI	Bertelsmann Transformation Index	http://www.bertelsmann-transformation-index.de/	--	--	--	0.25	0.25	0.45	0.45	0.45	0.53	0.53
DRI	Global Insight Global Risk Service	http://www.globalinsight.com	0.76	0.78	0.72	0.73	0.73	0.83	0.90	0.87	0.90	0.89
EBR	European Bank for Reconstruction & Development Transition Report	http://www.ebrd.org	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
EIU	Economist Intelligence Unit	http://www.eiu.com	0.40	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45
GAD	Cerberus Corporate Intelligence Gray Area Dynamics	http://www.merchantinternational.com	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0.50
GCS	World Economic Forum Global Competitiveness Survey	http://www.weforum.org	0.39	0.46	0.39	0.44	0.51	0.48	0.41	0.40	0.46	0.47
HER	Heritage Foundation Index of Economic Freedom	http://www.heritage.org	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
IFD	IFAD Rural Sector Performance Assessments	http://www.ifad.org	--	--	--	--	--	0.60	0.67	0.67	0.67	0.60
IPD	Institutional Profiles Database	http://www.cepii.fr	--	--	--	--	--	--	--	0.34	0.34	0.34
MIG	Merchant International Group Gray Area Dynamics	http://www.merchantinternational.com	--	--	--	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33	0.38	--
PIA	World Bank Country Policy and Institutional Assessments	http://www.worldbank.org	NP	NP	NP	NP	NP	NP	0.50	0.50	0.50	0.50
PRS	Political Risk Services International Country Risk Guide	http://www.prsgroup.com	0.45	0.42	0.55	0.59	0.55	0.68	0.68	0.73	0.73	0.64
WCY	Institute for management & development World Competitiveness Yearbook	http://www.imd.ch	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
WMO	Global Insight Business Conditions and Risk Indicators	http://www.globalinsight.com	--	0.38	0.38	0.38	0.44	0.45	0.44	0.44	0.50	0.50

Chất lượng pháp quy

Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

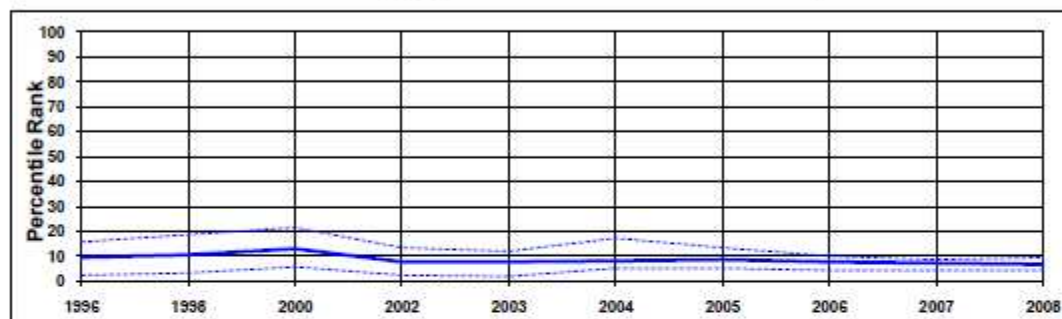
Note: The Governance Indicators presented here represent the views on the quality of

Governance Matters 2009

Worldwide Governance Indicators, 1996-2008

VIETNAM, 1996-2008

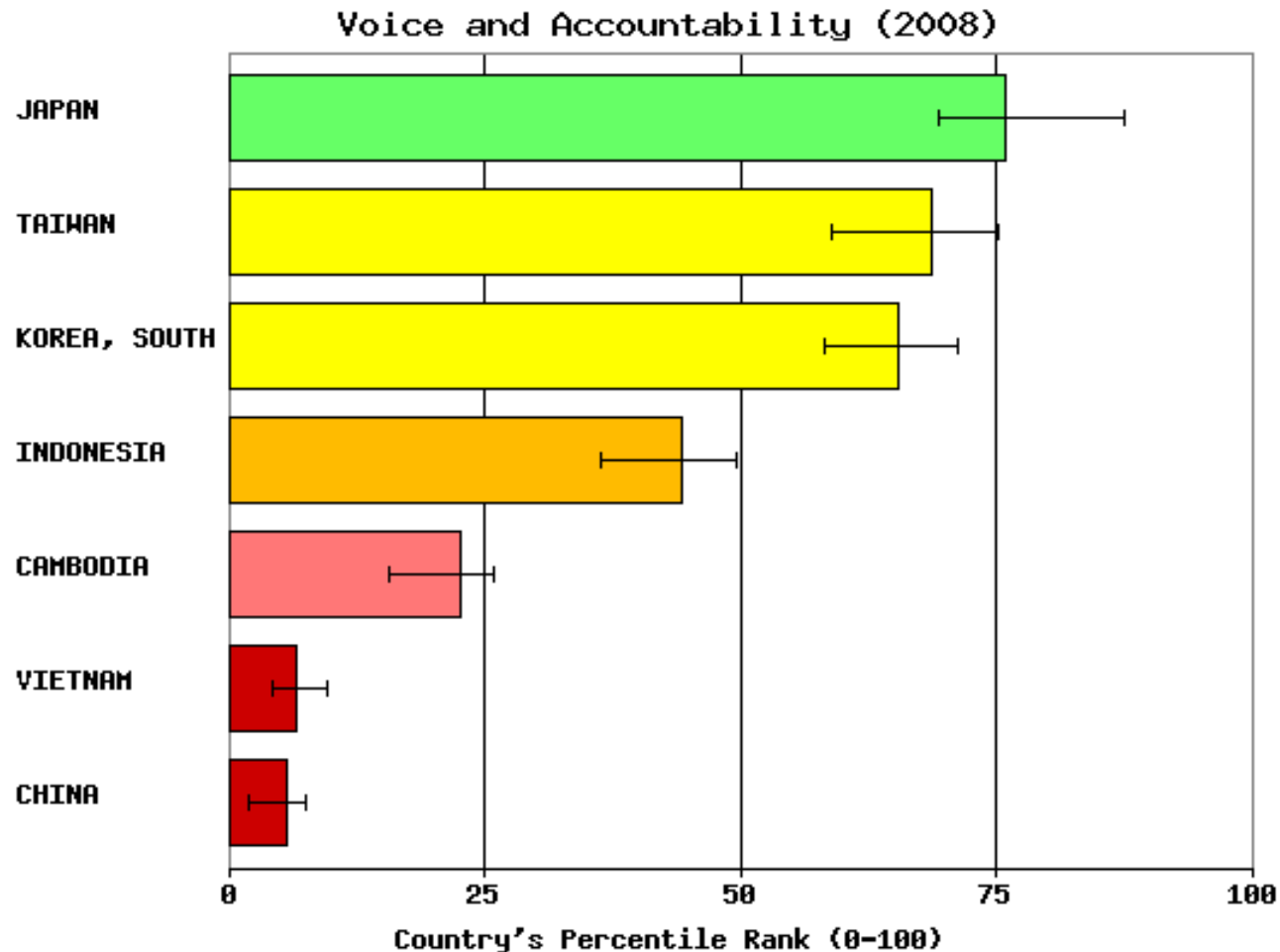
Aggregate Indicator: Voice & Accountability

Individual Indicators used to construct Voice & Accountability

Code	Source	Website	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AEO	OECD Development Center African Economic Outlook	http://www.oecd.org/dev/aao	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
AFR	Afrobarometer	http://www.afrobarometer.org	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
BTI	Bertelsmann Transformation Index	http://www.bertelsmann-transformation-index.de/	--	--	--	0.00	0.00	0.17	0.17	0.17	0.18	0.18
CCR	Freedom House Countries at the Crossroads	http://www.freedomhouse.org	--	--	--	--	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29
EIU	Economist Intelligence Unit	http://www.eiu.com	0.13	0.13	0.13	0.31	0.13	0.13	0.13	0.19	0.22	0.22
FRH	Freedom House	http://www.freedomhouse.org	0.16	0.15	0.14	0.13	0.13	0.13	0.19	0.20	0.17	0.17
GAD	Cerberus Corporate Intelligence Gray Area Dynamics	http://www.merchantsinternational.com	--	--	--	--	--	--	--	--	--	0.30
GCS	World Economic Forum Global Competitiveness Survey	http://www.weforum.org	--	--	0.33	0.43	0.49	0.47	0.41	0.45	0.50	0.50
GII	Global Integrity Index	http://www.globalintegrity.org/	--	--	--	--	--	--	--	0.27	0.27	0.27
GWP	Gallup World Poll	http://www.gallupworldpoll.com	--	--	--	--	--	--	--	0.67	0.76	0.77
HUM	Cingranelli-Richards (CIRI) Human Rights Database	http://www.humanrightsdata.com	0.00	0.00	0.00	0.00	0.13	0.00	0.00	0.00	0.06	0.06
IFD	IFAD Rural Sector Performance Assessments	http://www.ifad.org	--	--	--	--	--	0.53	0.71	0.71	0.71	0.85
IPD	Institutional Profiles Database	http://www.cepii.fr/	--	--	--	--	--	--	--	0.34	0.34	0.34
LBO	Latinobarometro	http://www.latinobarometro.org	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
MSI	IREX Media Sustainability Index	http://www.irex.org	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
OBI	International Budget Project Open Budget Index	http://www.internationalbudget.org/	--	--	--	--	--	--	0.02	0.02	0.02	0.09
PRS	Political Risk Services International Country Risk Guide	http://www.prsgroup.com	0.42	0.17	0.25	0.25	0.25	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33
RSF	Reporters Without Borders Press Freedom Index	http://www.rsf.org	--	--	--	0.19	0.11	0.19	0.33	0.38	0.30	0.14
VAB	Vanderbilt University Americas Barometer Survey	http://www.lanopsurvey.com	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
WCY	Institute for management & development World Competitiveness Yearbook	http://www.imd.ch	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
WMO	Global Insight Business Conditions and Risk Indicators	http://www.globalinsight.com	--	0.50	0.50	0.50	0.50	0.44	0.38	0.38	0.38	0.38

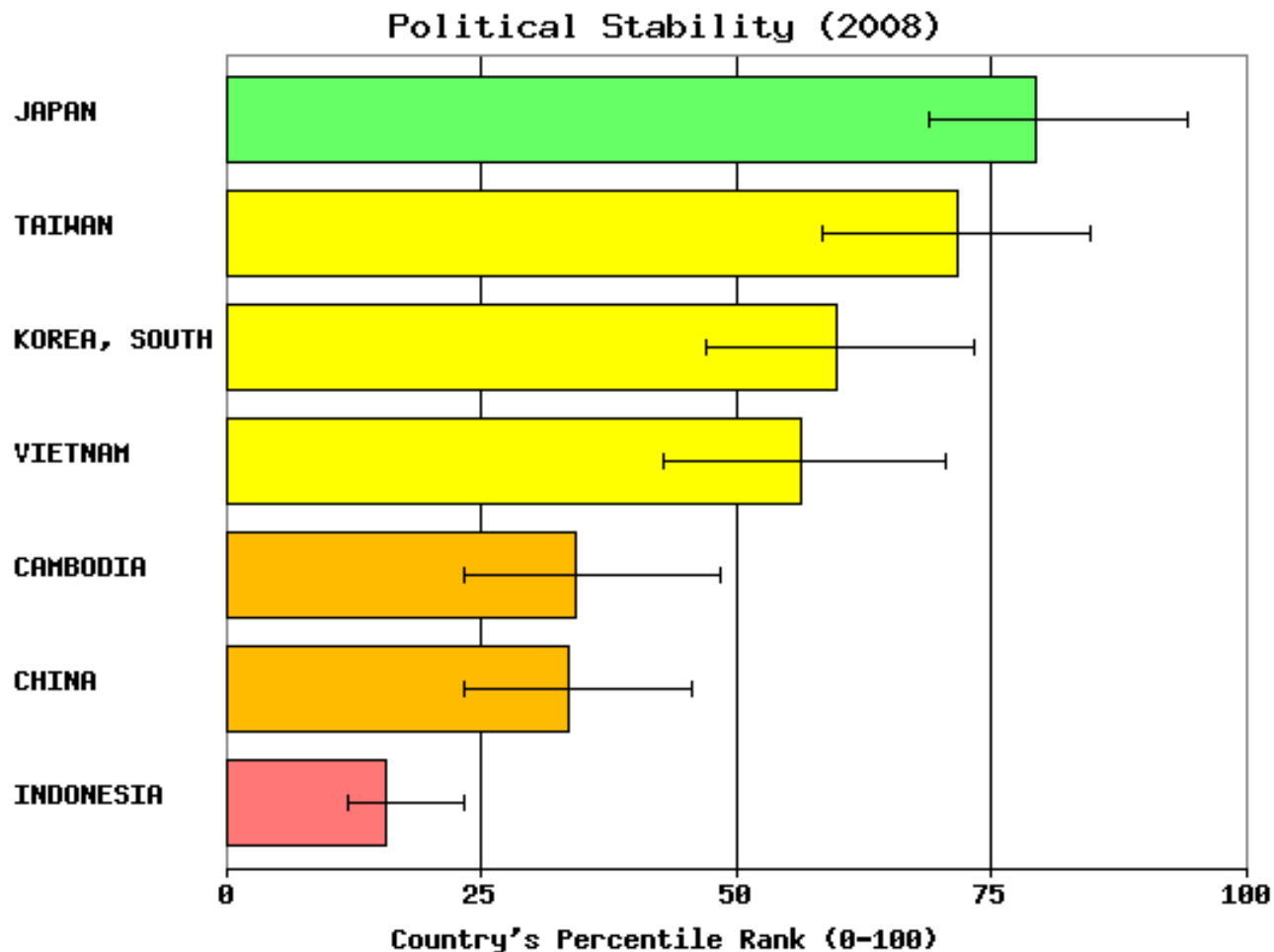
Trách nhiệm giải trình: So sánh

Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

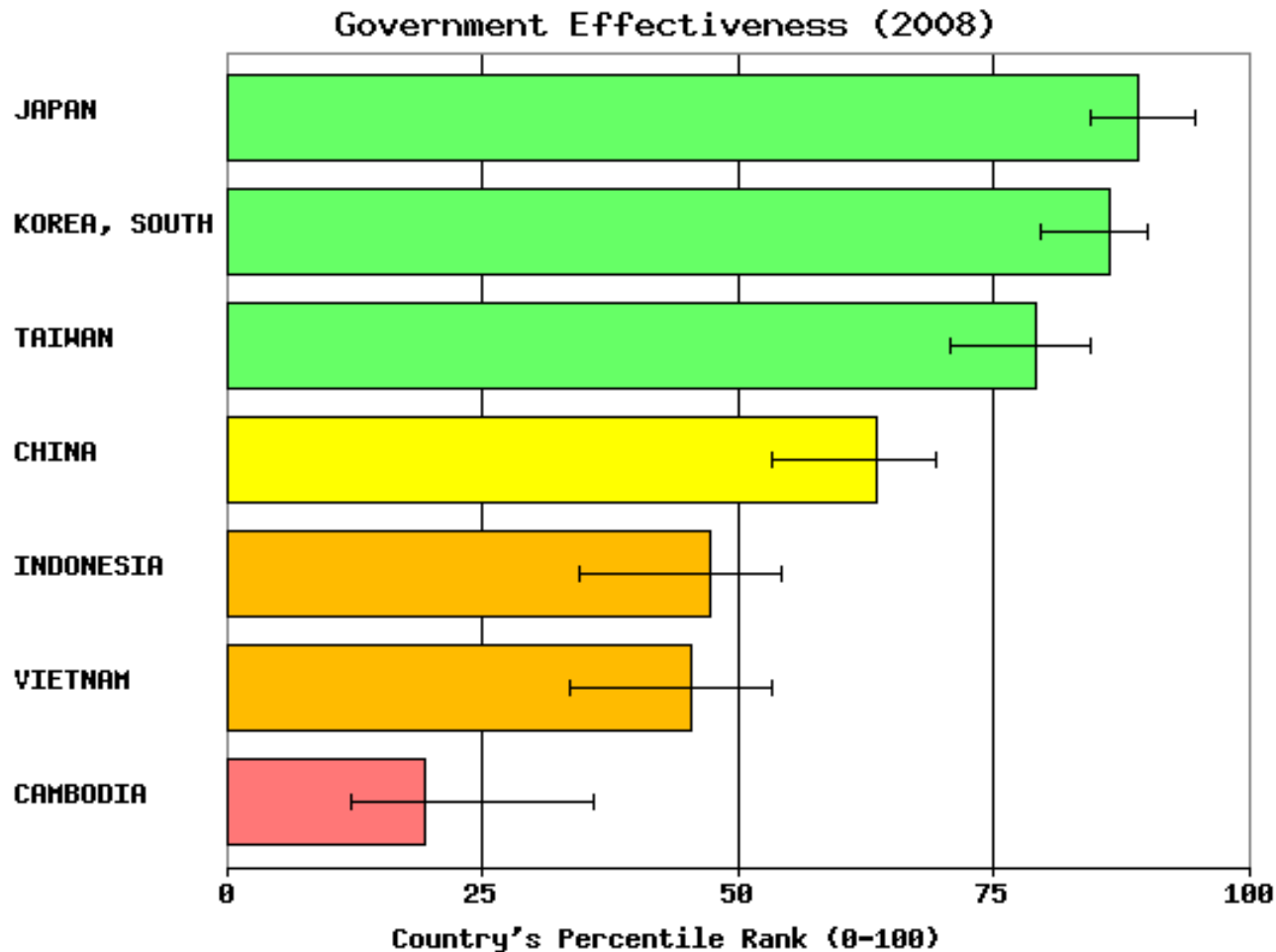
Note: The governance indicators presented here aggregate the views on the quality of governance provided by a large number of enterprise, citizen and expert survey respondents in industrial and developing countries. These data are gathered from a number of survey institutes, think tanks, non-governmental organizations, and international organizations.

Ổn định chính trị: So sánh

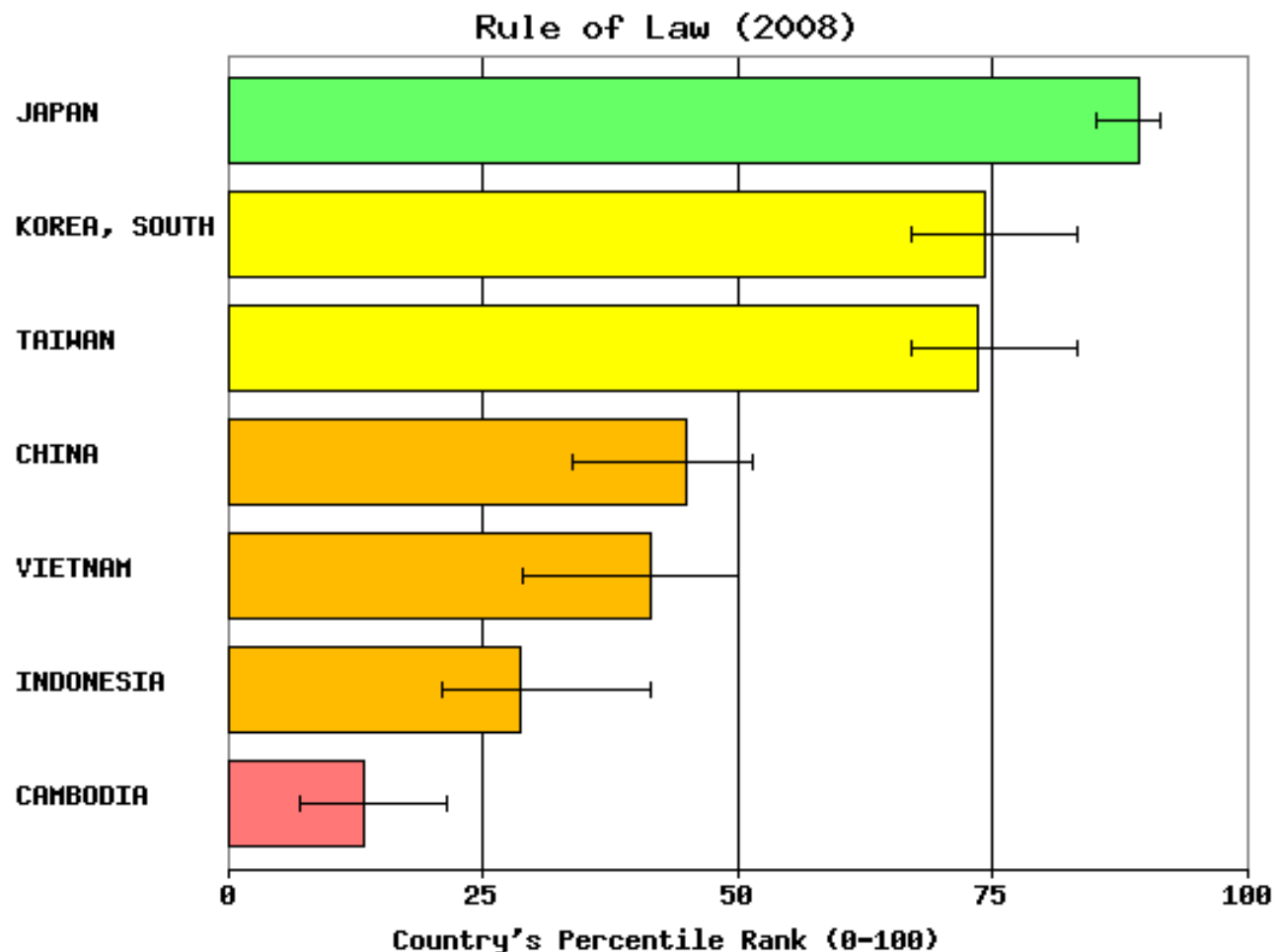
Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

Năng lực của chính quyền

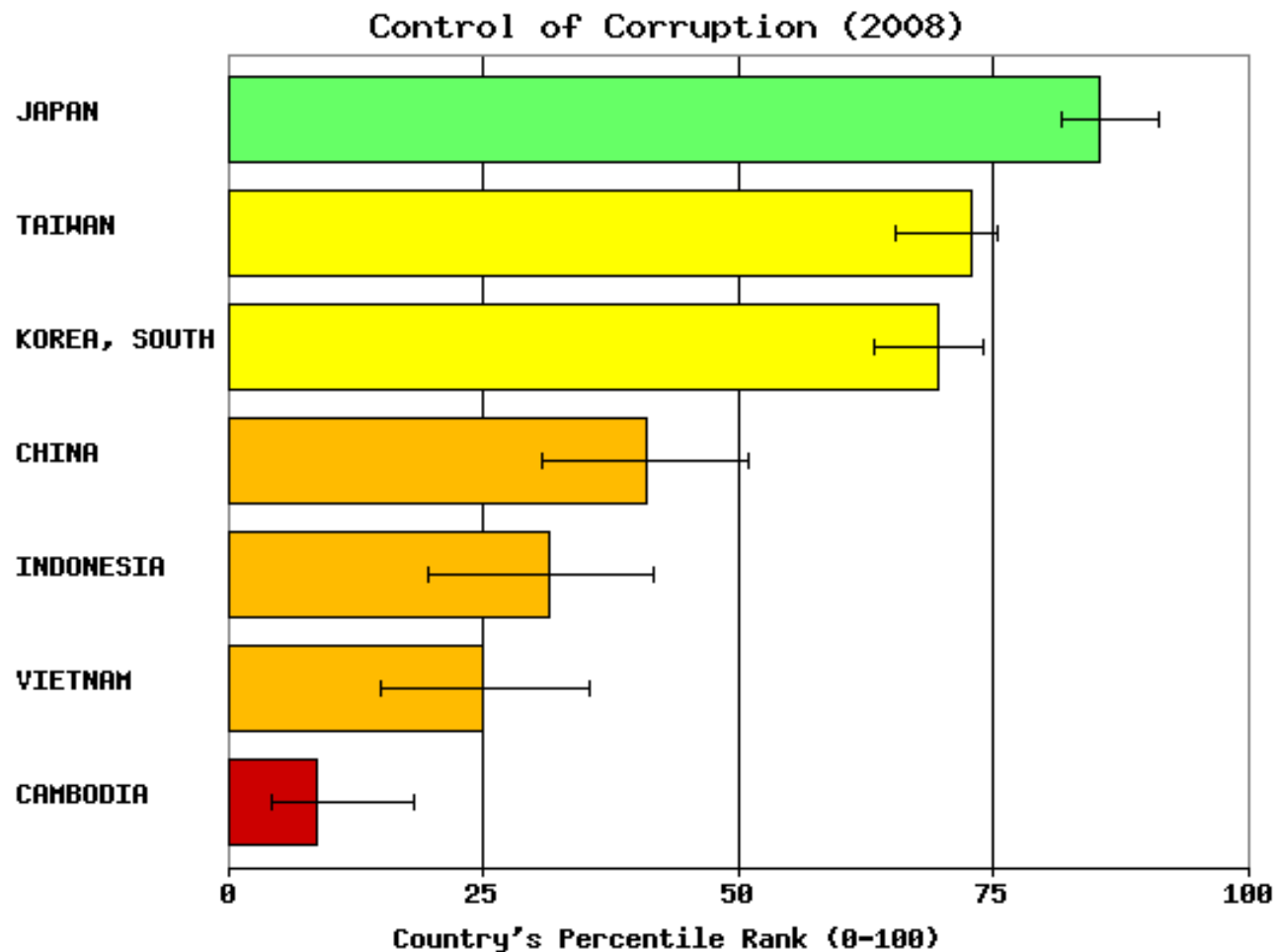
Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

Nhà nước pháp quyền

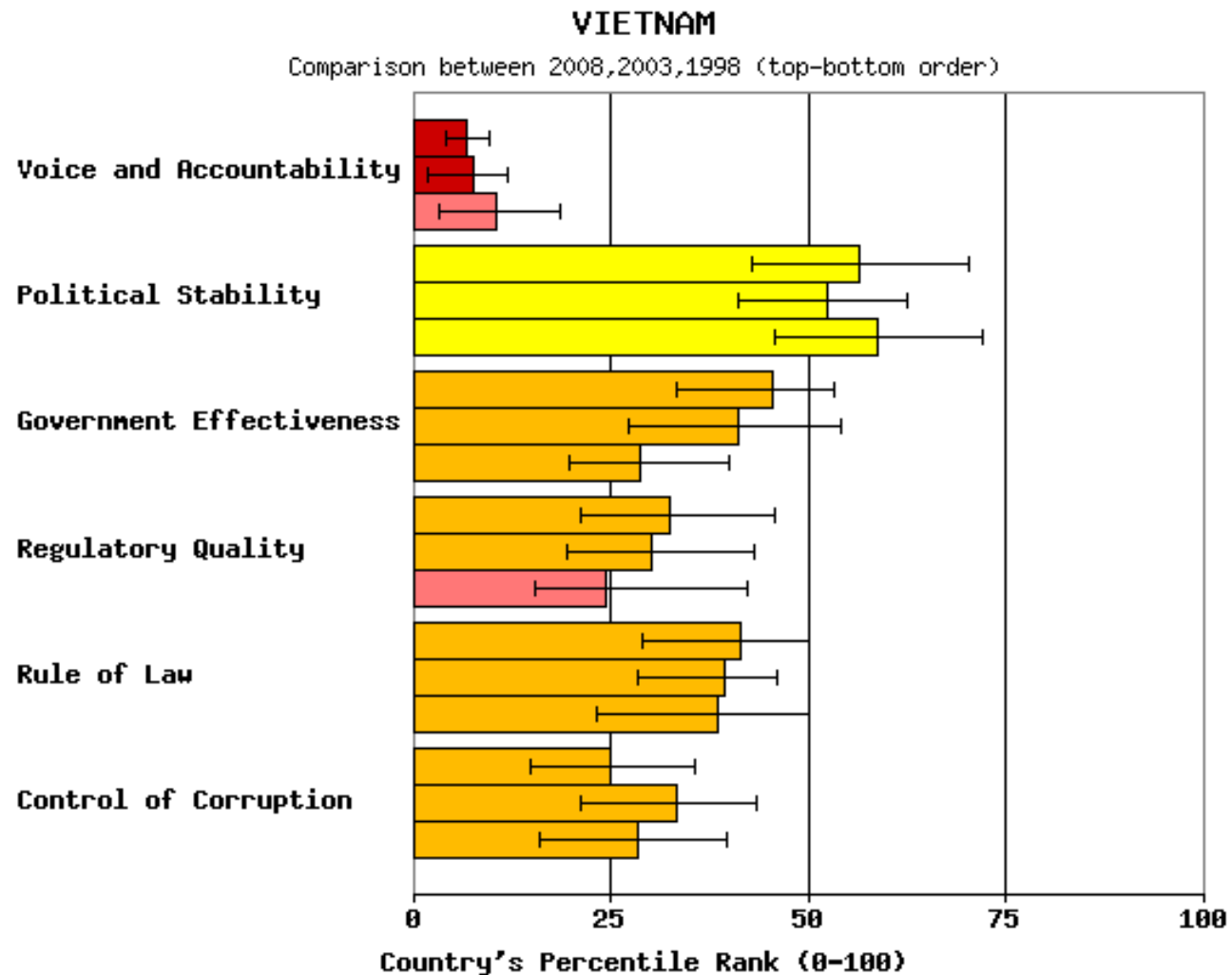
Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

Phòng & chống tham nhũng

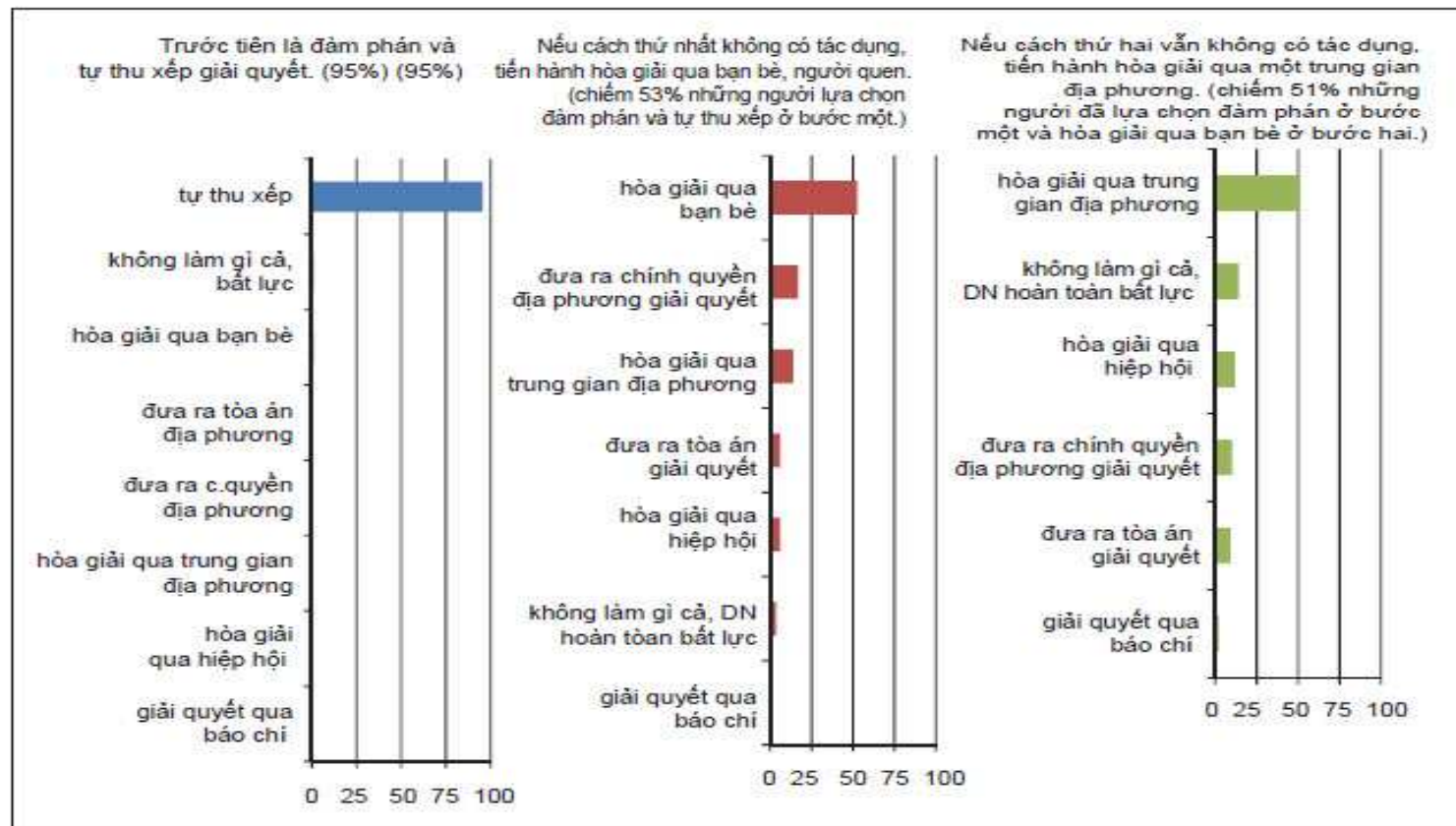
Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2009: Governance Matters VIII: Governance Indicators for 1996-2008

Các tiêu chí đo lường quản trị nhà nước: Việt Nam

Các thể chế phi chính thức: Cảm nhận qua kết quả điều tra

Hình 5.5. Các cách thức giải quyết tranh chấp kinh doanh

Nguồn: Tự ước tính dựa trên Khảo sát Năng lực Cạnh tranh Cấp tỉnh (PCI) 2008 tiến hành bởi VCCI-VNCL.